

FN-förbundet
UNA SWEDEN

EN
BÄTTRE
VÄRLD

Verksamhetsberättelse 2017

för Svenska FN-förbundet

INNEHÅLL

Om Svenska FN-förbundet	3
Inledning	4
Riksorganisationer och FN-föreningar	6
Fred, säkerhet och nedrustning	7
Hållbar utveckling	9
Mänskliga rättigheter	11
FN-rörelsen globalt	13
Den svenska FN-rörelsen	15
Skolverksamhet	18
Insamling	19

Omslagsbild: Malmö FN-förening

Om omslagsbilden: Malmö FN-förening på Malmö Pride. Från vänster Elisabeth Hammargren, Frida Lind, Anna Grumstedt och Marie Langenkämper.

Design/produktion: Tomorro' AB.

EN
BÄTTRE
VÄRLD

FN-förbundet
UNA SWEDEN

Om Svenska FN-förbundet

Svenska FN-förbundet har närmare 5 600 individuella medlemmar, organiserade i FN-föreningar och distrikt. Det är också paraplyorganisation för 79 riksorganisationer som är anslutna till förbundet som ett stöd för FN-tanken. Genom förbundets skolverksamhet finns idag även 34 gymnasieskolor med FN-profil – ”FN-skolor” – runt om i landet varav många har aktiva FN-elevföreningar. Genom FN-skolorna och deras elevföreningar nås nya årskullar av gymnasieelever av information om FN och globala frågor varje år.

Riksorganisationerna är på central nivå en viktig bas som bidrar till att ge tyngd åt FN-förbundets röst. Bland dem återfinns en mängd olika organisationer, från fackförbund och studieförbund till organisationer som representerar kvinnor, ungdomar, religiösa samfund, etniska grupper och olika intressen. Av tolv ledamöter i förbundsstyrelsen har i dagsläget fem valts in som representanter för riksorganisationer.

Svenska FN-förbundets högsta beslutande organ är kongressen som sammankallas vart tredje år. I Stockholm finns ett kansli

med närmare 30 anställda som leds av en generalsekreterare och en biträdande generalsekreterare. Kansliet arbetar med utbildning och information, påverkansarbete, insamling till stöd för FN:s fältarbete, internationellt samarbete med andra FN-förbund samt granskning av den svenska regeringens åtaganden enligt FN:s konventioner.

Läs mer om Svenska FN-förbundet på vår webbsida fn.se!

*Vi gör skillnad.
Vi skapar en bättre värld
genom att varje dag arbeta för
fred, utveckling och mänskliga
rättigheter. Som medlem och
bidragsgivare skapar du
hopp och räddar liv.
Nu och i framtiden.*

Svenska FN-förbundets styrelse hösten 2017 tillsammans med generalsekreterare och biträdande generalsekreterare.

Från vänster: Gabriel Bake, Tanja Mitic, Carina Nilsson, Oscar Ernerot, Aleksander Gabelic (ordförande), Thomas Simonsson, Petra Hallebrant (generalsekreterare), Jens Petersson (biträdande generalsekreterare), Gertrud Åström, Annelie Börjesson och Kiomars Heydar. På bilden saknas Niklas Carlsson, Roland Håkansson, Laila Naraghi och Marianne Andersson.

Omvärldsförändringar kräver ett bättre och starkare FN

FN-året 2017 präglades av motsättningar och oro i omvärlden men även av positiva förändringar i FN-organisationen med ny generalsekreterare och Sverige i säkerhetsrådet som exempel. Under året har också Svenska FN-förbundet fått en ny generalsekreterare.

Donald Trumps tillträde som USA:s president i början av året förändrade i ett slag förutsättningarna för det internationella samarbetet inklusive arbetet i FN. Det blev tydligt exempelvis när den nye presidenten beslutade att dra in bidraget till FN:s befolkningsfond UNFPA samt under höstens ordkrig med Nordkorea om landets kärnvapenprogram. Redan före det amerikanska valet fanns en internationell trend att dra sig tillbaka från globalt samarbete och internationella åtaganden. USA, som en gång var drivande kraft bakom FN:s bildande, driver nu utvecklingen i motsatt riktning. Det är en utmaning för alla vänner av det globala samarbetet.

Sverige kom in i FN:s säkerhetsråd i en turbulent tid med motsättningar mellan medlemsländerna som också avspeglas i rådets arbete. Förtroendeskapande åtgärder under ledning av den nye generalsekreteraren António Guterres krävs för att rådet ska kunna utföra sitt arbete. Sedan regeringen tog plats i rådet i januari 2017 följer FN-förbundet kontinuerligt det svenska arbetet och är representerat i det referensråd för säkerhetsrådsplatsen som utrikesminister Margot Wallström har inrättat. Under året har förbundet också bjudit in elever vid landets FN-skolor att skriva till Utrikesdepartementet och framföra sina tankar och förslag om rådsarbetet.

På säkerhetsområdet dominerades året av utvecklingen i Demokratiska republiken Kongo, Jemen, Myanmar (Burma) och den fortsatta konflikten i Syrien. Tillsammans med den internationella koalitionen för FN-principen skyddighet att skydda manade FN-förbundet till konkreta åtgärder mot

Myanmar i det som allt mer har kommit att likna ett folk-mord på gruppen rohingyer. Förbundet har vidare belyst det svenska bidraget till FN-insatsen Minusma i Mali och påmint om vikten av att Sverige fortsätter att bidra till FN:s fredsfrämjande arbete. Internationella koalitionen för ett förbud mot personminor, ICBL, uppmärksammade i sin årliga rapport Landmine Monitor FN-förbundets bidrag till FN:s minröjningsorganisation Unmas. På säkerhetsområdet noteras också det upprop till stöd för FN-avtalet mot kärnvapen som gjordes tillsammans med företrädare för FN-rörelsen i hela landet.

Det historiska utvecklingsavtalet Agenda 2030, antaget av FN:s medlemsländer i september 2015, är ett uttryck för att världens länder kan gå samman kring gemensamma och för mänskligheten avgörande utmaningar. Agendan måste om-sättas i nationella handlingsplaner, men så har ännu inte skett. För att ge ett bidrag till uppfyllandet av agendan och de globala målen initierade FN-förbundet under året ett projekt i samarbete med Sveriges Kommuner och Landsting. Projektet syftar till att stödja kommuner, landsting och regioner i arbetet med att öka kunskap och engagemang för agendan och målen. FN-förbundet anställde under hösten personal som ska arbeta specifikt med projektet under pilotåret 2018 och i ytterligare två år. Engagemang och folklig förankring i Agenda 2030-arbetet fås även genom att civilsamhället och landets FN-föreningar involveras.

De mänskliga rättigheterna, inte minst flickors och kvinnors rättigheter, står under hot. Med projektet Flicka och Facebook-sidan Stoppa barnäktenskap arbetar FN-förbundet både globalt och nationellt för att stärka flickors rättigheter. Mål 5 i de globala målen handlar om jämställdhet. Förbundet har under året också börjat fokusera på flickors situation i konflikt. Metoo-rörelsen, som uppmärksammar trakasserier och över-

grepp, nådde även organisationsvärlden och FN-systemet och visade att arbete för verklig jämställdhet krävs även där. Att Linnéa Claeson utsågs till Årets MR-pristagare gav stor uppmärksamhet i både traditionella och sociala medier.

Efter att flera nyanlända flickor visat sig vara gifta tillsatte regeringen ännu en utredning om barnäktenskap som presenterade sitt första delbetänkande under året. FN-förbundet välkomnade förslaget att utländska barnäktenskap inte längre ska erkännas men invände mot att möjligheten att göra undantag kvarstår och dessutom utvidgas. Förbundet påminde om de åtaganden som Sverige har gjort just i mål 5 i de globala målen som bland annat kräver ett stopp för barnäktenskap, kvinnlig könsstympning och andra skadliga traditioner. En Sifo-undersökning som förbundet lät genomföra visade att fyra av fem svenskar stödjer kravet på ett totalförbud mot barnäktenskap i Sverige.

Frågan om inrättandet av en nationell oberoende institution för mänskliga rättigheter i Sverige har bollats mellan regeringen och riksdagen under lång tid. Förbundet presenterade under året en modell som säkerställer såväl reellt oberoende från statsmakterna som effektiv övervakning av Sveriges MR-åtaganden. Frågan uppmärksammades också vid ett seminarium under MR-dagarna i Jönköping.

I en turbulent tid är vikten av ett fungerande FN-samarbete viktigare än någonsin. FN-chefen António Guterres har lanserat ett reformprogram som gäller för hela organisationen. Flera av hans tankar – förstärkning av utvecklingssystemet, ett nytt kontor för antiterrorism och skärpta åtgärder mot sexuella övergrepp som begås av FN-anställda – ligger i linje med svensk FN-politik. I reformarbetet måste också USA vara med i konstruktiv anda. President Trumps invit under året att diskutera FN-arbetet bör besvaras av alla FN-

medlemmar som vill ha ett mer transparent, öppet och effektivt FN.

Vid sidan av information och utbildning, opinionsbildning, granskning och internationellt samarbete hör medlemsvärning och insamlingsverksamhet till FN-förbundets prioriterade områden. I augusti tillträdde Petra Hallebrant som ny generalsekreterare. Med nytt ledarskap stärker förbundet sin satsning på kommunikation, insamling och digitalisering. Medlemstidningen Världshorisont, verksamhetsbrev och dagliga kontakter bidrar till att stärka och hålla samman FN-rörelsen. I anslutning till FN-dagen den 24 oktober arrangerades premiären för FN-bion i samarbete med FN:s informationskontor i Bryssel, Unric.

En allt mer osäker värld behöver ett bättre och starkare FN med FN-stadgan som utgångspunkt. Därför är det angeläget att fortsätta ansträngningarna att stärka världsorganisationen och att säkerställa fortsatt aktivt svenskt engagemang. FN-rörelsen – med FN-föreningar och FN-skolor över hela landet, tusentals aktiva medlemmar, goodwillambassadörer, praktikanter och unga ambassadörer, företagspartner och en bred palett av medlemsorganisationer – fortsätter att vara navet kring vilket det svenska FN-engagemanget snurrar.

SVENSKA FN-FÖRBUNDET
Aleksander Gabelic,
Ordförande

SVENSKA FN-FÖRBUNDET
Petra Hallebrant,
Generalsekreterare

Riksorganisationer

År 2017 fanns det 79 anslutna riksorganisationer under FN-förbundets paraply, som tillsammans utgjorde basen för verksamheten på riksnivå:

Akademikerförbundet SSR	IOGT-NTO	Riksförbundet Hem och Samhälle	Sveriges Blåbandsungdom (SBU)
Arbetarnas Bildningsförbund (ABF)	Jusek	Riksförbundet Internationella Föreningar för Invandrarkvinnor (RIFFI)	Sveriges Lärares Nykterhetsförbund (SLN)
Assyriska Riksförbundet i Sverige (ARS)	Justitia et Pax	Riksförbundet Sveriges lottakårer (SLK)	Sveriges Socialdemokratiska Ungdomsförbund (SSU)
Bosnien och Hercegovinas Kvinnoriksförbund (BHKRF)	KFUM Sverige	Rädda Barnens Riksförbund	Sveriges Veteränsförbund Fredsbaskarna (SVF)
Centerkvinnorna	Kooperativa Förbundet (KF)	Scouterna	Sverigeunionen av Soroptimist International
CISV Sweden	Kristdemokratiska Kvinnoförbundet	Sensus studieförbund	Synskadades Riksförbund (SRF)
DHR Förbundet för ett samhälle utan rörelsehinder	Kristdemokratiskt Internationellt Center (KIC)	S-Kvinnor	Syrianska-Arameiska Ungdomsförbundet (SAUF)
Diakonia	Kurdiska riksförbundet	Socialdemokrater för tro och solidaritet	Teskedorden
Dialogslussen	Kvinnor För Fred (KFF)	Svenska Bahá'í-samfundet	Tjänstemännens Centralorganisation (TCO)
Dianova	Kyrkans Akademikerförbund (KyrkA)	Svenska Esperantoförbundet	TRIS - Tjeiers Rätt I Samhället
Finlandssvenskarnas Riksförbund i Sverige (FRIS)	Liberala ungdomsförbundet (LUF)	Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen	UN Women Sverige
Foodfirst Information and Action Network (FIAN Sverige)	Lika Unika	Svenska Kommunalarbetareförbundet	Ung Vänster
Fredrika Bremer-Förbundet (FBF)	Lions Clubs International	Svenska Kyrkan	Unga Örnars Riksförbund
Funktionsrätt Sverige	LO Landsorganisationen i Sverige	Svenska Kyrkans Unga	Verdandi
Frälsningsarmén	Läraryrket	Svenska missionsrådet (SMR)	Vision
Föreningen Nordens Ungdomsförbund (FNUF)	Medborgarskolan HK	Svenska Muslimer för Fred och Rättvisa	Visita
Grön Ungdom	MyRight	Svenska Målareförbundet	Vårdförbundet
Hyresgästföreningen, Riksförbundet	Nykterhetsrörelsens Bildningsverksamhet (NBV)	Svenska Naturskyddsföreningen (SNF)	Vännernas Samfund i Sverige, Kväkarna
Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet (IKFF)	Pensionärernas Riksorganisation (PRO)	Svenska Soldatthemsförbundet	
	Riksborgen	Sveriges advokatsamfund	
	Riksförbundet för sexuell upplysning (RFSU)	Sveriges akademikers centralorganisation (Saco)	

FN-föreningar i Sverige 2017

Bollnäs FN-förening	Karlskoga/Degerfors FN-förening	Nacka/Värmdö FN-förening	Söderhamns FN-förening
Borlänge FN-förening	Karlskrona/Ronneby FN-förening	Nedansiljans FN-förening	Södertälje FN-förening
Borås FN-förening	Karlstad FN-förening	Nordanstigs FN-förening	Södra Dalarnas FN-förening
Eksjö FN-förening	Katrineholms FN-förening	Norrköping FN-förening	Tierps FN-förening
Eskilstuna FN-förening	Kils FN-förening	Norrtälje FN-förening	Tingsryds FN-förening
Eslöv FN-förening	Kristianstads FN-förening	Nybro FN-förening	Torsby FN-förening
Falkenbergs FN-förening	Kristinehamns FN-förening	Nyköpings FN-förening	Trollhättans FN-förening
Falköpings FN-förening	Kumla-Örebro FN-förening	Ockelbo FN-förening	Uddevalla FN-förening
Falu FN-förening	Kungsbacka FN-förening	Oskarshamns FN-förening	Umeå FN-förening
Gotlands FN-förening	Köpings FN-förening	Ovansiljans FN-förening	Uppsala FN-förening
Grums FN-förening	Laholms FN-förening	Ovanåkers FN-förening	Varbergs FN-förening
Gävle FN-förening	Landskrona FN-förening	Partille FN-förening	Vimmerby/Hultsfreds FN-förening
Göteborgs FN-förening	Laxå FN-förening	Sandvikens FN-förening	Vårgårda FN-förening
Hallstahammars FN-förening	Lerums FN-förening	Skövde FN-förening	Värnamo FN-förening
Halmstads FN-förening	Lidingö FN-förening	Sollefteå FN-förening	Västerbergslagens FN-förening
Haparanda FN-förening	Lidköpings FN-förening	Sollentuna FN-förening	Västerdalarnas FN-förening
Helsingborgs FN-förening	Linköpings FN-förening	Sotenäs FN-förening	Västervik FN-förening
Hofors FN-förening	Ljungby FN-förening	Stenungsund, Tjörn och Orust FN-förening	Västerås FN-förening
Huddinge FN-förening	Luleå FN-förening	Stockholms FN-förening	Växjö FN-förening
Härnösands FN-förening	Lunds FN-förening	Strängnäs FN-förening	Ystad/Österlens FN-förening
Hässleholms FN-förening	Malmö FN-förening	Sundsvall/Timrå FN-förening	Åre FN-förening
Jönköpings FN-förening	Mariestads FN-förening	Sunne FN-förening	Ödeshögs FN-förening
Kalix FN-förening	Mjölby-Motala FN-förening	Sydvästra Skånes FN-förening	Örnsköldsviks FN-förening
Kalmar/Ölands FN-förening	Mönsterås FN-förening	Söderköpings FN-förening	Östersunds FN-förening
			Östhammars FN-förening

Fred, säkerhet och nedrustning

Inom ramen för fred, säkerhet och nedrustning arbetar Svenska FN-förbundet med tre områden: att stärka principen skyldighet att skydda, att verka för rustningskontroll och mot inhumana vapen samt att verka för ett ökat svenskt stöd till FN:s fredsarbete. Sveriges medlemskap i FN:s säkerhetsråd präglade verksamheten under 2017.

FN-förbundets arbete med skyldighet att skydda (Responsibility to Protect, R2P) syftar till att förbättra tillämpningen av denna princip, som är det främsta verktyget som finns idag för att skydda civila från folkmord, brott mot mänskligheten, etnisk rensning och krigsförbrytelser. Under 2017 har förbundet fortsatt den kontinuerliga kontakten med Sveriges samordnare för skyldighet att skydda för att ge förslag på hur Sverige kan stärka sitt arbete på området. Vi har i dessa samtal, samt genom seminarier och artiklar, också uppmärksammat allvarliga situationer runtom i världen där vi anser att skyldighet att skydda bör tillämpas, såsom Syrien, Myanmar och Jemen.

Ett särskilt fokus har under den andra halvan av året legat på situationen för rohingyer i Myanmar. FN-förbundet har skrivit under ett uppprop från det internationella civila samhället där FN:s säkerhetsrådsmedlemmar bland annat uppmanas att införa sanktioner mot nyckelpersoner i landet och ett vapenembargo enligt skyldighet att skydda. Att Sverige måste agera kraftfullare i säkerhetsrådet för att skydda rohingyer, och även driva att situationen i Myanmar ska hänföras till Internationella brottmålsdomstolen, ICC, har även framförts direkt till Utrikesdepartementet vid flera tillfällen. FN-förbundets uppmaningar och aktivitet i frågan har uppmärksamats av Utrikesdepartementet och under ett möte med civilsamhället i slutet av året lovade utrikesminister Margot Wallström att Sverige, om läget inte förbättrades, både skulle diskutera ett starkare agerande och sanktioner i säkerhetsrådet.

Under 2017 har argument både för och emot principen om skyldighet att skydda synts mer i den politiska debatten. Under en offentlig utfrågning i riksdagen om FN:s fredsinsatser diskuterades frågan och den svenska tillämpningen av principen i säkerhetsrådet. Detta följdes av en debattartikel av Karin Enström, utrikespolitisk talesperson för Moderaterna och vice ordförande i riksdagens utrikesutskott. I artikeln skriver hon: "I en värld där konflikter blir allt mer komplexa vill Moderaterna se ett starkare FN som värnar om principen om skyldigheten att skydda, inte bara stater, utan också individer."

Vidare har FN-förbundet för tredje gången bidragit med underlag till FN:s generalsekreterares rapport till general-

församlingen om skyldighet att skydda. Kontoret för folkmordsförebyggande har varit mycket positivt till de synpunkter och förslag som förbundet presenterat, varav flera finns med i den slutgiltiga rapporten. Förbundet har också haft en fortsatt kontakt och samarbete med internationella organisationer såsom Global Centre for R2P, International Coalition for the Responsibility to Protect och Coalition for the ICC. Representanter från förbundet närvarade också vid ICC:s statspartsmöte i New York.

När det gäller FN-förbundets arbete med Sveriges stöd till FN:s fredsarbete har en prioriterad fråga under 2017 varit medlemskapet i FN:s säkerhetsråd. Förbundet har haft en tät kommunikation med Utrikesdepartementet om arbetet i säkerhetsrådet och lyft förslag på hur Sverige kan arbeta i olika frågor för att stärka FN:s fredsarbete, både i enskilda möten och vid större civilsamhällsmöten. Förbundet har uppmantrats av Utrikesdepartementet att komma med tankar kring säkerhetsrådsarbetet och vissa av de förslag som vi har presenterat har också plockats upp och fått genomslag i det svenska säkerhetsrådsarbetet.

Vi har vidare genomfört ett informationsprojekt där handläggare på förbundet har besökt FN-föreningar och FN-skolor för att berätta om säkerhetsrådsarbetet. Inom ramen för detta informationsprojekt har förbundet tagit fram olika typer av informationsmaterial, såsom en utställning och kortare informations- och utbildningsfilmer, arrangerat utbildningar och utbildningsdagar, samt arrangerat internationella seminarier i samarbete med FN-förbundens världsfederation WFUNA och det nederländska FN-förbundet. Intresset för våra olika informationsaktiviteter på området har varit stort.

Liksom tidigare år har förbundet även arbetat med frågan om svenska truppbidrag till FN:s fredsfrämjande insatser. Inom ramen för denna verksamhet har förbundet fortsatt att följa det svenska truppbidraget till FN-insatsen Minusma i Mali. Bidraget har uppmärksammat bland annat genom ett uppskattat seminarium med fokus på Sveriges truppbidrag och hur det hänger samman med det svenska utvecklingssamarbetet i Mali. Vi har också tillsammans med Utrikesdepartementet arrangerat ett seminarium med FN:s undergeneralsekreterare för fredsbevarande insatser, Jean-Pierre Lacroix, om FN:s fredsfrämjande insatser och de utmaningar de står inför i dagens konflikter. Vidare har förbundet lyft frågan om Sveriges bidrag till internationella insatser i debattartiklar. Ett förslag om en nordisk-baltisk snabbinsatsstyrka att ställa till FN:s förfogande fick medial uppmärksamhet i samband med Folk och

”Tack för att ni tar er tid att komma till oss ute i landet. Jag tror jag talar för alla här när jag säger att vi lärt oss en massa nytt om FN, säkerhetsrådet och vad Sverige gör där.”

MEDLEM EFTER FÖRELÄSNING OM SVERIGE I
FN:S SÄKERHETSÅR

Försvars Rikskonferens i Sälen i början av året.

En konvention om ett globalt förbud mot kärnvapen antogs av FN:s generalförsamling i juli. Inför förhandlingarna krävde FN-förbundet att Sverige skulle rösta för det nya avtalet. I några sammanhang lyfte vi frågan tillsammans med andra civilsamhällesorganisationer, i andra agerade vi ensamma.

Ett av våra krav var att avtalet också skulle innehålla skrivningar om så kallad verifikation, det vill säga kontrollsystem för att garantera att stater som sagt sig vara kärnvapenfria också är det. Flera av de punkter vi lyfte som viktiga delar av ett avtal, såsom en stark verifikationsmekanism för att kontrollera efterlevnaden, var också punkter som

Sverige drev i förhandlingarna. Efter avtalets antagande har förbundet uppmanat regeringen att skriva under konventionen, både genom publika uttalanden och i direkta kontakter med relevanta myndighetspersoner.

Under 2017 har förbundet överlämnat den namninsamling mot minor som genomfördes året innan. Över 2 500 signaturer hade samlats in och överlämnades till Utrikesdepartementet inför säkerhetsrådets tematiska diskussion om minor i juni 2017.

Under året genomfördes även flera utbildningar om fred, säkerhet och nedrustning inom ramen för FN-förbundets kursverksamhet.

Hållbar utveckling

Under 2017 har Svenska FN-förbundet fortsatt att arbeta framgångsrikt med en bredd av informations- och påverkansinsatser på utvecklingsområdet. Inom ramen för detta arbete fokuserar vi på Agenda 2030 och dess genomförande, både lokalt, nationellt och internationellt.

I arbetet med att genomföra Agenda 2030 med de 17 globala målen för hållbar utveckling är det viktigt att ha ett starkt FN som kan bidra till att målen nås runtom i världen. I de minst utvecklade länderna är FN:s stöd avgörande om målen ska nås. Där är det särskilt viktigt att FN arbetar som en och samma organisation och att man samverkar mellan de tre pelarna fred, utveckling och mänskliga rättigheter. Mot den bakgrunden har FN-förbundet arbetat gentemot regering och myndigheter för att Agenda 2030 ska genomsyra deras verksamheter och för att svensk stöd till FN:s utvecklingsarbete ska vara fortsatt stort och samtidigt innehålla tydliga krav på effektivisering och reformering av FN.

Under året har FN-förbundet arrangerat en rad seminarier på temat Agenda 2030 och vi har även fortsatt att hålla våra populära B-kurser om hållbar utveckling. Vid Stockholm Act, en festival och mötesplats för aktörer som vill samverka för hållbar utveckling, arrangerade vi ett seminarium där de politiska ungdomsförbunden fick chansen att prata om hur de ser på Agenda 2030, vilken politik som behövs för att nå målen och Sveriges roll globalt. I samband med festivalen uppmärksammade vi även FN-rörelsens lokala arbete med målen. Representanter från FN-skolor, FN-föreningar och anslutna riksorganisationer fick möjlighet att berätta om vad de gör i sina verksamheter för att bidra till målen.

FN-förbundet deltog även på Bok & Biblioteksmässan i Göteborg tillsammans med Unicef Sverige. Vi arrangerade ett flertal seminarier kopplade till Agenda 2030 och utvecklingen i världen. Ett fokusmål för oss är mål 5 (jämskillighet) och ett seminarium på mässan behandlade frågan om hur man arbetar med jämställdhet i klassrummet. FN-förbundet har tidigare arbetat med att sprida boken "Alla borde vara feminister" av den nigerianska författaren Chimamanda Ngozi Adichie och har även tagit fram en lärarhandledning till boken. Under seminariet deltog riksdagsledamoten Birgitta Ohlsson och två av våra FN-skolor som arbetat med boken och lärarhandledningen.

Vidare var FN-förbundet på plats i New York under FN:s politiska högnivåforum om hållbar utveckling (HLPF) i juli. Forumet är den globala mekanismen för uppföljning av Agenda 2030 och Sverige hade valt att rapportera för första gången sedan målen antogs 2015. En utgångspunkt för Sverige är att genomförandet av Agenda 2030 innebär en process av successiv omställning och vidareutveckling av Sveriges samhällsmodell som modern och hållbar välfärdsstat. FN-förbundet bidrog till den svenska rapporten till HLPF genom att lyfta den roll som civilsamhällets aktörer har för att bidra till ökad kännedom, kunskap och engagemang kring de globala målen. Under året har FN-förbundet drivit frågan att regeringen behöver växla upp arbetet med Agenda 2030 på hemmaplan och tillskjuta resurser till detta arbete. Vi vill se ett tydligt ledarskap för genomförandet såväl internationellt som nationellt, där social, ekonomisk och miljömässig hållbar utveckling är i fokus. I samband med Sveriges rapportering till HLPF fick vi genom NGO-plattformen CONCORD möjlighet att ställa frågor till civilministern om bland annat Sveriges arbete med att ta fram en nationell handlingsplan för genomförandet av agendan.

Förbundets utvecklingsteam var även på plats under politikerveckan i Almedalen på Gotland där vi lyfte fram behovet av FN och globalt samarbete i en tid då dessa företeelser ifrågasätts från många håll.

Carolina Klüft, FN-förbundets goodwillambassadör för Agenda 2030, medverkade i en informationsfilm om Agenda 2030 som togs fram under året och som lanserades vid vårt FN-forum i maj. Filmen har fått stor spridning i sociala kanaler och har också vunnit pris för bästa informationsfilm (Publishingpriset). Under året har vi också lanserat en debattantologi om Agenda 2030 där olika experter från våra målgrupper fått uttala sig kring vad som krävs för att nå målen till 2030.

Under vårterminen och höstens skolstart deltog vi på turnén we_change med en workshop om de globala målen med fokus på fattigdom. Totalt hade vi givande diskussioner med över 500 gymnasieelever runt om i Sverige. Flera andra workshops och föreläsningar har under året hållits i skolsammanhang. Som exempel kan nämnas en föreläsning under FN-dagen för 300 elever på Per Brahegymnasiet i Jönköping som genererade sju intresseanmälningar för att engagera sig i globala frågor i skolans FN-elevförening.

Unga ambassadörer från rörelsen fortsätter att vara viktiga för att sprida information och engagemang om Agenda 2030 och de globala målen runt om i landet. Under sensommaren utbildades 25 ungdomar som under det kommande läsåret ska genomföra lokala projekt och föreläsningar om de globala målen samt våra projekt Flicka och Skolmat. Under året har ambassadörerna bland annat hållit föreläsningar i Malmö, Sundsvall och Stockholm, arrangerat en hållbarhetskväll i Göteborg och en tävling för sociala entreprenörer med hållbara idéer i Lund. Ambassadörerna har även arrangerat ett flertal aktiviteter tillsammans med lokala FN-föreningar och med FN-elevföreningar på våra FN-skolor. 2017 lanserades även ett alumniprogram. Det riktar sig till ungdomar som precis avslutat sitt hedersuppdrag som ambassadörer men vill fortsätta engagera sig i FN-rörelsen.

Det är bra att Bonnier och Svenska FN-förbundet fått ut Adichies bok. Jag var själv med på skolor när den lanserades och den har verkligen kraft.”

BIRGITTA OHLSSON, RIKSDAGSLLEDAMOT

Alumnerna driver egna projekt, håller föreläsningar och är mentorer för våra nuvarande ambassadörer.

Under året har lokala FN-föreningar, FN-distrikt och FN-skolor haft möjligheten att söka ett mindre projektbidrag för aktiviteter som bidrar till att informera och engagera människor för de globala målen. FN-föreningarna i Lidköping, Lund och Mjölby-Motala är några av de som fått sådant stöd. Under hösten deltog representanter från ett flertal FN-föreningar på en inspirationshelg på temat Agenda 2030 och FN:s säkerhetsråd.

2017 var även ett år då FN-förbundets utvecklingsteam jobbade mycket med webbutveckling. En vidareutveckling av världskoll.se påbörjades och globalis.se fick ett helt nytt utseende. Omgörningen av globalis.se har medfört en del buggar som vi har arbetat kontinuerligt med att justera. Världskoll.se

är en sajt som syftar till att ge skolungdomar bättre koll på utvecklingen i världen genom att visa på samband och statistik. Omgörningen av världskoll.se innebär omfattande förändringar av sajten som kommer att slutföras under 2018. Projektet baseras på en användarundersökning av hur lärare och elever använder världskoll.se och vilka förändringar de ser som nödvändiga. Några kommentarer handlade om efterfrågan på fördjupning samtidigt som många uppskattade möjligheten att kunna jämföra länder och få en pedagogisk överblick över den globala utvecklingen över tid.

För tionde året i rad arrangerade FN-förbundet en studieresa för parlamentariker. Resan gick till Colombia och syftet var att ge inblick i det svenska stödet till FN:s arbete i landet samt att ge en ökad förståelse för fredsprocessen och utvecklingen framåt för Colombia efter fredsavtalet. Under besöket träffade gruppen colombianska parlamentariker och besökte lokala såväl som svenska MR-organisationer, kvinnorrättsorganisationer och fredsorganisationer som nu ska jobba med hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030 och fredsavtalet. Gruppen besökte även FN-projekt i fält.

Under våren 2017 genomförde FN-förbundet tillsammans med Sveriges kommuner och landsting, SKL, en förstudie för att undersöka förutsättningarna för ett gemensamt kommunikations- och utbildningsprojekt om Agenda 2030 och de globala målen i kommuner, landsting och regioner. Förstudien visade på ett växande engagemang för Agenda 2030 och ett stort intresse för att medverka i det planerade projektet. I slutet av året beviljade Sida 10,7 miljoner kronor för ett treårigt kommunikationsprojekt som sträcker sig till december 2020.

Mänskliga rättigheter

På området mänskliga rättigheter (MR) arbetar Svenska FN-förbundet med tre olika fokusfrågor: att motverka rasism, att främja flickors rättigheter och att bidra till inrättandet av en svensk oberoende institution för mänskliga rättigheter. En nyhet 2017 var att vi på ett tydligt sätt försökte koppla frågan om Sveriges MR-åtaganden till målen i Agenda 2030.

Under 2017 nådde FN-förbundet fram till opinionsbildare och beslutsfattare med våra krav på en svensk oberoende MR-institution. I början av året presenterade regeringen en skrivelse om det planerade nationella arbetet med mänskliga rättigheter. Där framkom att regeringen rekommenderar att en oberoende institution för mänskliga rättigheter inrättas. Riksdagens konstitutionsutskott (KU) fick i uppdrag att utreda om oberoendet kunde säkras genom att institutionen placerades under Justitieombudsmannen (JO), på samma sätt som i Finland. I samarbete med organisationer ur det svenska nätverket för mänskliga rättigheter ("MR-nätverket") sammanställde FN-förbundet ett antal skrivelser till konstitutionsutskottet där vi påpekade att FN:s krav på en nationell MR-institution förutsätter en nära dialog med civilsamhället. Inom ramen för MR-nätverkets arbete anordnade vi även interna utbildningsmöten om FN:s Parisprinciper som fastställer kriterierna för en oberoende MR-institution. Bland föreläsarna fanns Elisabeth Abiri, f d ordförande för MR-delegationen, Morten Kjaerum, chef för Raul Wallenberginstitutet och f d chef för det danska MR-institutet samt Elisabeth Fura, f d chefsjustitieombudsman, som delade med sig av sin syn på hur Sverige ser på förhållandet mellan internationella avtal och nationell rätt.

Ett särskilt möte anordnades mellan MR-nätverket och KU:s särskilde utredare Hans-Gunnar Axberger under våren. Där framkom att synpunkter förts fram från både riksdag och regering om att MR-institutionen borde placeras under en redan existerande myndighet men att JO inte uppfattades som det optimala alternativet. Under hösten bjöds organisationer ur MR-nätverket in till ett möte med KU där vi presenterade våra synpunkter på behovet av en svensk MR-institution. Mötet följdes upp med ett seminarium under MR-dagarna där KU-ledamoten Eva Lena Gustavsson (S) kunde meddela att KU beslutat sig för att skicka tillbaka frågan till regeringen. Som bidrag till den fortsatta beredningen av frågan publicerade FN-förbundet med stöd av organisationer ur MR-nätverket en debattartikel i Svenska Dagbladet där vi föreslog att Sverige istället för att placera institutionen under riksdagen borde titta på andra lösningar. En alternativ modell skulle kunna vara den tysk/danska strukturen där en styrelse som tillsatts av ett

antal olika samhällsaktörer garanterar oberoendet från staten. Debattartikeln fick stort genomslag och resulterade i ett avstämningsmöte med demokratiminister Alice Bah Kuhnke som bad oss redogöra för vårt förslag. Hon konstaterade att vårt påverkansarbete i frågan om en MR-institution hade haft effekt och sa bland annat att vi inte varit "en lätt puck för konstitutionsutskottet att runda".

Vidare fortsatte FN-förbundet under året med sitt arbete med att skapa engagemang mot rasism. Med stöd av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor och i samarbete med våra FN-skolor tog vi fram ett nytt utbildningsmaterial om rasism med rubriken "Konsten att inkludera – så kan skolan motverka intolerans och främja mänskliga rättigheter". Materialet utgörs främst av en inspirationsbok med berättelser om hur lärare och elever vid FN-skolor arbetat mot rasism samt en film och en metodbok med övningar för klassrummet. Att inkludera representanter för våra FN-skolor i utarbetandet av materialet visade sig vara ett effektivt sätt att öka kännedom, kunskap och engagemang i fråga om rasism hos våra målgrupper.

FN-förbundet genomförde även aktiviteter för att engagera våra anslutna riksorganisationer i arbetet mot rasism. I samband med FN:s dag mot rasism den 21 mars fokuserade vi på civilsamhällets ansvar för likabehandling och inkludering. Både Hyresgästföreningen och Scouterna medverkade med nya idéer kring och initiativ rörande hur föreningslivet kan arbeta på ett mer inkluderande och välkomnande sätt. Frågan om hur vi kan arbeta mot intolerans och på så sätt främja mänskliga rättigheter togs även upp som ett viktigt område under FN-förbundets årliga UNG-helg i maj där ett 60-tal engagerade ungdomar medverkade.

I samarbete med andra organisationer påbörjade vi också arbetet med att sammanställa en alternativ rapport till FN:s kommitté mot rasism i Genève. Sverige ska rapportera till kommittén under våren 2018 om hur man efterlever konventionen mot rasism. Den alternativa rapport, även kallad parallellrapport, som då presenteras av oss i civilsamhället blir ett viktigt underlag för den kritiska granskning som kommittén strävar efter att göra. FN-förbundet har arbetat med och bevakat denna process under många år och genomslaget för synpunkterna i vår rapport brukar vara stort.

FN-förbundet fortsatte vidare med arbetet för flickors rättigheter och vi upprepade våra krav på ett absolut nationellt förbud mot barnäktenskap. I påverkansarbetet mot barnäktenskap har vi under året haft en nära dialog med regeringens utredare för ett stärkt skydd mot barnäktenskap, Mari Heidenborg, med det svenska nätverket mot barnäktenskap och med riksdagens FN-nätverk. På internationella dagen för flickor den 11 oktober anordnade vi ett välbesökt seminarium i riksdagen, tillsammans med riksdagens FN-nätverk, där utredaren deltog och vår namninsamling mot barnäktenskap överlämnades. I samband med att ett av utredningens delbetänkanden presenterades i december sammanställde FN-förbundet ett yttrande där vi krävde tydligare skrivningar om

att det svenska förbudet mot barnäktenskap måste gälla alla barnäktenskap, inklusive de som ingåtts i andra länder.

En annan större händelse i oktober var när Natalia Kanem, ny exekutivdirektör för FN:s befolkningsfond UNFPA, besökte Sverige i samband med lanseringen av organisationens årsrapport State of the World Population. FN-förbundet arrangerade lanseringen tillsammans med Utrikesdepartementet och vår riksorganisation RFSU. Den hölls på FN-skolan ISSR (International School of the Stockholm Region) och FN-förbundets generalsekreterare Petra Hallebrandt ledde mötet.

Årets MR-pris delades ut i juni och gick till handbollsspelaren och MR-aktivisten Linnéa Claesson för hennes modiga opinionsbildande arbete om män som hatar kvinnor på nätet. Linnéa Claesson har bland annat startat Instagram-kontot Assholesonline där hon visar upp och bemöter kvinnofientliga och kränkande inlägg i sociala medier.

*”MR-priset är ett viktigt ställnings-
tagande. Det visar att Svenska FN-för-
bundet förstår att internet är på riktigt ”*

LINNÉA CLAESSON,
2017 ÅRS MR-PRISTAGARE

Tre heldagars B-kurser om mänskliga rättigheter hölls under året i Umeå och Stockholm inom ramen för FN-förbundets utbildningsprogram FN-ABC. Dessutom anordnades en C-kurs i form av en studieresa till Genève. 20 personer deltog och besökte FN-

organ som UNDP, WHO, ILO, Unicef, IOM och OCHA. Samtliga kurser fokuserade särskilt på FN-förbundets tre fokusfrågor rasism, flickors rättigheter och en svensk oberoende MR-institution.

I tillägg till våra fokusfrågor har särskild vikt under 2017 lagts på att tydliggöra kopplingarna mellan Sveriges MR-åtaganden och målen 5 (jämskillighet), 10 (minskad ojämlikhet) och 16 (fredliga och inkluderande samhällen) i Agenda 2030. Dessa kopplingar diskuterades även vid ett större seminarium som FN-förbundet arrangerade i anslutning till MR-dagen den 10 december där Agenda 2030-delegationens dåvarande ordförande Parul Sharma medverkade.

FN-rörelsen globalt

Svenska FN-förbundet har under 2017 bedrivit internationellt utvecklingssamarbete med fem av våra systerförbund runt om i världen. Tack vare detta har verksamheten utvecklats och stärkts för FN-förbunden i Armenien, Georgien, Tanzania, Zimbabwe och Demokratiska republiken Kongo.

2017 var det första året av Svenska FN-förbundets nya program för utvecklingssamarbete med fokus på mänsklig säkerhet och hållbar utveckling genom civilsamhällets engagemang. Programmet finansieras av Sida, genom Forum Syd, och pågår till och med 2021. Programmet har tre fokusområden: förtroendeskapande (i samarbete med FN-förbundet i DR Kongo), inkluderande demokratisering (i samarbete med FN-förbunden i Armenien och Georgien) samt globala målen (i samarbete med FN-förbunden i Tanzania och Zimbabwe).

Det kongolesiska FN-förbundet har under året arbetat för att bygga en stabil grund för implementeringen av det femåriga projektet. Initiativ har tagits för att stärka det arbete som bidrar till ökad tillit för FN-förbundet i DR Kongo och andra lokala civilsamhällesorganisationer som arbetar för ett fredligt samhälle. Under 2017 anordnades folkforum för fred (People's Forum for Peace) vid tre tillfällen där 52 delegater från 65 olika civilsamhällesorganisationer deltog i syfte att informera om och utveckla sina verksamheter. Över 750 häften om kvinnor och barns rättigheter delades ut till aktivister i syfte att användas i insatser för de mänskliga rättigheterna.

I december bjöd Svenska FN-förbundet in Cissa Wa Numbe, generalsekreterare för FN-förbundet i DR Kongo, till Stockholm. Under sitt besök träffade han representanter för Utrikesdepartementet, riksdagen och civilsamhället. De tre huvudfrågorna som diskuterades under mötena var presidentvalet i DR Kongo 2018, FN-missionen Monusco samt möjligheterna till riktade sanktioner mot landets ledning. Under besöket involverades det nätverk för svenska civilsamhällesorganisationer med verksamhet i DR Kongo som FN-förbundet samordnar sedan 2016.

Svenska FN-förbundet har under årets gång även haft nöjet att få besök av partner från Georgien och Tanzania. Resor har även gjorts från Sverige till Georgien och Zimbabwe för att följa upp på hur programmet fortlöper. Dessa möten har lett till starkare partnerskap mellan oss och våra systerförbund.

FN-förbundet i Zimbabwe har under året hållit föreläsningar om de globala målen på två universitet i landet. Syftet var att informera studenterna om hur de globala målen kan integreras i olika projekt som kan ha betydelse för lokalsamhället. Vid föreläsningarna nåddes över 500 studenter.

Som en del av arbetet med de globala målen har Zimbabwes FN-förbund tagit flera initiativ för att främja jämställdhet. Den 25:e dagen i varje månad har av FN utropats som "Orange Day" i syfte att uppmärksamma och bekämpa våldet mot flickor och kvinnor. Det zimbabwiska FN-förbundet har tagit fasta på detta och genomför särskilda aktiviteter under dessa dagar i syfte att uppmärksamma bredden av könsbaserat våld i samhället. En ny aktivitet som introducerades 2017 var dramasektioner där deltagarna fick simulera olika scenarier framför publik. Det nya formatet fick stor uppskattning av den unga publiken liksom av de medverkande.

I juni anordnades en videokonferens med gymnasieelever från Sverige och Zimbabwe. Tio gymnasieelever från FN-skolan ISSR (International School of the Stockholm Region) och tio elever från olika FN-klubbar på gymnasier i Zimbabwe deltog. Eleverna diskuterade jämställdhet med utgångspunkt från Chimamanda Ngozi Adichies bok "Alla borde vara feminister".

Under 2017 avslutade FN-förbundet i Tanzania den första delen av ett projekt som genomförts enligt Right(s) Way Forward-metoden. Projektet startades redan 2016 i regionen Kengeja på ön Pemba då det uppmärksammades att delar av områdets miljö påverkats negativt av klimatförändringar och befolkningens aktiviteter. Den första fasen av projektet har handlat om att hålla workshops med och informera lokalbefolkningen om frågor som rör hållbar utveckling. Deltagarna har även arbetat tillsammans för att uppmärksamma vilka

utmaningar som finns i deras samhälle och har tagit fram en handlingsplan för att kunna motverka dessa.

FN-förbundet i Tanzania har även fortsatt med ett mer övergripande arbete kring de globala målen. Under det första året av det nya programmet har fokus legat på kapacitetsuppbyggnad och på att etablera partnerskap och nätverk.

FN-förbunden i Georgien och Armenien har arbetat med att främja inkluderande demokratisering genom att involvera unga i beslutsprocesser. FN-förbundet i Armenien har under årets gång fokuserat på att utveckla sina Civic Action Groups med fokus på mänskliga rättigheter i Syunig, Kotayq, Tacush, Ijevan stad och Vazashen. Genom att uppmärksamma lokala myndigheters strukturer och arbetssätt har deltagarnas förståelse för sin egen roll och rätt att delta i beslutsprocesser ökat. Utbildningar har även hållits för att engagemanget för inter-regionalt samarbete ska öka bland de medverkande.

FN-förbundet i Georgien har fortsatt sitt samarbete med lokala civilsamhällesorganisationer för att aktivera den unga befolkningen runt om i landet. I regionen Imereti har en grupp ungdomar valts ut för att delta i ett program för inkluderande demokratisering. Dessa ungdomar fick ta del av 39 utbildningstillfällen i syfte att utveckla kunskaper om bland annat ledarskap, engagemang, mänskliga rättigheter och projektledning.

Under hösten 2016 fick fyra svenska ungdomar möjlighet att praktisera hos våra systerförbund i Armenien, Georgien, Tanzania och Zimbabwe. Under våren 2017 arbetade de sedan med att besöka FN-föreningar, FN-skolor och universitet och där föreläsa om sin praktik och om det arbete som de olika FN-förbunden bedriver. Samtidigt rekryterades fyra nya internationella praktikanter som skickades ut från Sverige till våra systerförbund efter sommaren.

På det globala planet ingår Svenska FN-förbundet tillsammans med över 100 andra i FN-förbundens världsfederation WFUNA (World Federation of United Nations Associations). Både WFUNA och Svenska FN-förbundet har konsultativ status i FN:s ekonomiska och sociala råd Ecosoc, vilket ger möjlighet att lägga fram förslag till rådet och delta som observatörer i officiella FN-möten och konferenser.

”En av de nyttigaste aktiviteterna var när man skulle ta ställning till olika påståenden. Den fick mig att inse vilka stereotyper och fördomar som finns i regionen.”

REPRESENTANT FRÅN KONFERENS DÄR
UNGA FRÅN GEORGIE, ARMENIEN OCH
AZERBAJDZJAN MÖTTES

FN-förbundets ordförande Aleksander Gabelic är vice ordförande i WFUNA och deltog i WFUNA:s exekutivkommittémöte som hölls i New York den 9–10 juni. Han deltog även tillsammans med generalsekreterare Petra Hallebrant i exekutivkommittémötet den 6–7 oktober i New York.

På regional nivå samverkar de europeiska FN-förbunden inom det europeiska nätverket European UNA Network (EUNA). Syftet med nätverket är att underlätta samordning och informationsflöde kring aktiviteter och opinionsbildande arbete, att ha kontakter i Bryssel med företrädare för kommissionen och Europaparlamentet samt med FN-kontoret i Genève.

Nätverket arbetar även aktivt för att starta upp nya FN-förbund och stärka redan befintliga. Ordförande Aleksander Gabelic deltog tillsammans med FN-förbundets utvecklingshandläggare Karin Johansson i EUNA:s möte i Barcelona den 4–5 maj.

Generalsekreterarna från de nordiska FN-förbunden träffades i Rovaniemi den 14–16 november för den årliga nordiska GS-konferensen där de utbyter erfarenheter och idéer. Vid mötet deltog generalsekreterare Petra Hallebrant och ordförande Aleksander Gabelic. De passade även på att besöka konferensen Nordic Arctic Spirit, tema klimat, som samtidigt pågick i Rovaniemi.

Den svenska FN-rörelsen

FN-rörelsens aktiviteter pågår varje vecka året runt i hela Sverige. Ett exempel är FN-föreningen i Malmö, som arrangerat många fina FN-event. 2017 mottog föreningen 10 000 kr ur makarna Lundbergs minnesfond för sitt ideella arbete för unga i staden. Andra höjdpunkter för den svenska FN-rörelsen under året var bland annat UNG-helgen, FN-forum och firandet av FN-dagen.

Den svenska FN-rörelsen bärs upp av alla de människor i FN-föreningar, FN-distrikt och anslutna riksorganisationer som med sin kunskap och sitt engagemang arbetar för ett starkare FN. Liksom Svenska FN-förbundet på det centrala planet arbetar FN-föreningar och -distrikt med information, opinionsbildning, insamling och internationellt samarbete. Verksamheten bygger på ett lokalt och personligt engagemang. En stor andel av förbundets medlemmar är aktiva. Undersökningar från tidigare år, som förbundet bedömer står sig bra, visar på en aktivitetsgrad på över 15 procent.

FN-förbundet hade vid årets slut 5598 individuella medlemmar, ett något lägre medlemstal än tidigare år. Nedgången beror till största delen på bristfälliga processer och rutiner kopplade till vårt medlemsregister. Förbundet ser generellt en positiv medlemsutveckling på större orter, medan flera av de mindre föreningarna har lagts ned eller förklarat sig vilande.

I april 2017 arrangerade vi en inspirationsträff i Borlänge som samlade ett fyrtiotal personer från FN-rörelsen i Dalarna, Gävleborg och Värmland. På dagordningen stod fred, säkerhet och nedrustning, insamling, medlemsrekrytering och ungdomsengagemang. FN-förbundets personal och förbundsordförande Aleksander Gabelic har också under året regelbundet besökt FN-föreningar för att bidra till deras engagemang och uppmuntra till arbete med FN-förbundets fokusfrågor. I en extra satsning med anledning av den svenska platsen i FN:s säkerhetsråd har kanslipersonal besökt 19 FN-föreningar och berättat om och fört samtal om säkerhetsrådsarbetet.

Ett annat sätt för FN-förbundet att stödja den lokala verksamheten är genom det ekonomiska stöd som FN-föreningar och -distrikt har möjlighet att söka. 25 föreningar och distrikt sökte och beviljades "årligt projektbidrag" för att bedriva olika lokala projekt under 2017. Därutöver sökte och beviljades sex föreningar ett särskilt bidrag för ungdomsverksamhet. Resultatet blev manifestationer, föreläsningar, studiecirklar, FN-rollspel och seminarier som sammantaget medförde att många människor nåddes av FN-relaterade aktiviteter i sitt närområde. Ämnena för dessa arrangemang hade stor spridning. Många handlade om integration och vikten av att bygga ett inkluderande samhälle utan rasism och utanförskap. Andra tog upp Agenda 2030, kampen mot barnäktenskap och principen skyldighet att skydda. Kansliet delade även ut min-

dre projektbidrag inom områdena Agenda 2030, Flicka och Skolmat samt för säkerhetsrådsrelaterat engagemang.

Vart tredje år arrangerar FN-förbundet ett tvådagars FN-forum för att medlemmar i FN-rörelsen ska få en chans att diskutera globala frågor på djupet. I maj 2017 var det dags igen och omkring 170 personer kom till Finlandshuset i Stockholm där ett smörgåsbord av dagsaktuella frågor som rörelsen arbetar med serverades. Bland talarna märktes statssekreteraren i biståndsfrågor Ulrika Modéer, utrikeskorrespondenten Marika Griehsel och Efraim Gómez, chef på Utrikesdepartementets enhet för FN-politik. En stor del av tiden ägnades åt Agenda 2030, ett tema som också blev aktuellt genom lanseringen av förbundets nya engagerande kampanjfilm med Carolina Klüft i huvudrollen.

Liksom tidigare år uppmärksammade många inom den lokala FN-rörelsen olika internationella FN-dagar, inte minst kvinnodagen den 8 mars, FN-dagen den 24 oktober och dagen för de mänskliga rättigheterna den 10 december. Flera föreningar deltog också i samarbetsprojekt med andra aktörer på sin ort och har på så sätt tillfört ett FN-perspektiv i olika sammanhang. Många har då valt att lyfta fram FN-förbundets projekt

och fokusfrågor. FN-föreningarna har på många ställen samverkat med förbundets skolverksamhet, som idag samlar 34 gymnasieskolor med FN-profil runt om i landet. Många av dessa FN-skolor har aktiva FN-elevföreningar som utgjort en god rekryteringsbas för flera FN-föreningar.

FN-förbundet har som målsättning att genomgående integrera ett ungdomsperspektiv i verksamheten. I detta syfte finns tjänsten ungdomssekreterare, som får hjälp av en referensgrupp bestående av sex engagerade ungdomar från hela landet som tillsätts årligen.

Referensgruppen bidrar med synpunkter och idéer till personalen på kansliet och planerar tillsammans med ungdomssekreteraren UNG-helgen – förbundets största återkommande ungdomsaktivitet. UNG-helgen är en mötesplats där unga medlemmar och FN-skolelever från hela landet kan utbyta idéer och erfarenheter och lära sig mer om

FN. Omkring 45 personer deltog i årets upplaga, UNG17, som hade fred och säkerhet som tema och gick av stapeln i maj på Sida Partnership Forum i Härnösand.

En viktig resurs och tillgång för att sprida ungdomsengagemang lokalt är FN-förbundets ungdomsansvariga. En ungdomsansvarig är en ung person som har till uppgift att samordna ungdomar i sin FN-förening. För att kunna bistå de ungdomsansvariga med ett bra och kontinuerligt stöd har ungdomssekreteraren på FN-förbundet en ständig dialog med dem genom besök, utskick, mejl och andra typer av kontakter, till exempel en Facebookgrupp. Vidare har FN-förbundet varje

höst anordnat träffar för dem där de kunnat utbyta erfarenheter, inspirera varandra och få konkreta tips och kunskap från varandra och ungdomssekreteraren om hur en driver ungdomsverksamhet. Med tanke på FN-föreningarnas geografiska spridning anordnades 2017 två regionala träffar vilket bidrog till att 32 aktiva ungdomar hade möjlighet att delta, 12 i Göteborg och 20 i Stockholm. Deltagarna kom från Luleå i norr till Malmö i söder.

Under året har unga i våra FN-föreningar bidragit med viktiga

och kreativa insatser. Bland annat har ett antal debatter med de politiska ungdomsförbunden om Sveriges roll i FN:s säkerhetsråd anordnats tillsammans med förbundets handläggare för fred och säkerhet. I Växjö var arrangemanget så välbesökt att man fick säga nej till besökare med hänvisning till lokalens storlek. Stockholms FN-förenings studentsektion anordnade ett

antal riktigt lyckade studiebesök på bland annat utrikesdepartementet och Sida. I Lidköping har ungdomssektionen haft uppskattade temakvällar om bland annat Agenda 2030.

Under 2017 har vi sett en positiv trend när det gäller det unga engagemanget runt om i våra föreningar med nya ungdomssektioner på orter som Östersund, Trollhättan, Gävle och i Luleå. Detta syns också i många av de föreningar där det sedan tidigare funnits en tradition av ungdomsverksamhet som Göteborg, Växjö och Lund där ungdomarna blivit mer drivande och tagit på sig mer ansvar för föreningarna som helhet. Under 2017 har ungdomssekreteraren kunnat vara mer

”Jättebra kurs! Duktiga ledare som visste vad de pratade om. Gjorde att man ville engagera sig inom FN-arbetet.”

DELTAGARE I FN-FÖRBUNDETS
A-KURS OM FN

aktivt stödjande med många fler lokalföreningsbesök än tidigare år för att stärka där det behövs och hjälpa till att hitta vägar att lyfta verksamheten till nya nivåer i de fall ungdomarna redan har haft en stabil bas. I detta arbete har den intensifierade kontakten på distans via mejl, telefon och inte minst genom Facebookgruppen spelat en stor roll.

Genom en aktiv närvaro på sociala medier lyckas FN-förbundet nå många unga både inom och utanför vår rörelse. Ungdomssekreteraren är verksam på Facebook (UNg FN-förbundet) och Twitter (@SFNUNg). Under 2017 har antalet följare ökat på förbundets båda kanaler för unga. Kansliet har också introducerat mer videokommunikation, nu även med en lättare ton som har visat sig effektiv för just de digitala kanalerna.

För att förstå hur FN-föreningar och -distrikt uppfattar stöd och verktyg från FN-förbundet, och för att identifiera möjliga satsningar och förbättringsåtgärder, genomförde förbundet en extern utvärdering av rörelsens engagemang för Agenda 2030 och projekten Flicka och Skolmat under hösten 2017. Utvärderingen visar att rörelsen i stort sett är nöjd med det konkreta stöd som ges från kansliet. Man upplever att stödet relaterat till planering, genomförande och redovisning av projekt är välfungerande och har blivit bättre i och med att ansökningsförfarande och rapportering för de flesta bidragstyper lagts om till digitalt webbgränssnitt. Det framkom också en del kritiska åsikter. Utvärderingen resulterade i ett tiotal rekommendationer varav de viktigaste berörde stöd vid medlemsrekrytering, bättre digitala verktyg för samverkan mellan föreningar och kansli samt utökad dialog mellan föreningar och kansli.

I samband med FN-dagen i oktober anordnade förbundet traditionsenligt sitt årliga seminarium inför FN-dagen på Stockholms konserthus. Temat var "FN och Jemen – vad kan FN och Sverige göra för att stoppa kriget?". Utrikesminister Margot Wallström inledningstalade. Ulla Armyr, områdeschef på Rädda Barnen, fortsatte med att berätta om Jemen ur ett humanitärt perspektiv. Därefter hölls ett panelsamtal om FN:s och Sveriges roll för fredsbygget i Jemen. Många av dem som besökte seminariet representerade anslutna riksorganisationer.

Svenska FN-förbundets utmärkelse Årets FN-vän gick 2017 till FN-svenskan och människorättsjuristen Yasmine Sherif, som har ägnat 25 år åt humanitärt arbete i olika FN-organisationer. Sherif är i dag chef för den globala fonden Education Cannot Wait med placering på FN i New York och fick priset dels för sitt mångåriga engagemang i humanitära frågor och dels för sina ansträngningar att verka för reformering av FN.

I samband med FN-dagen utsågs också "Årets FN-supporter", en utmärkelse som tilldelas en enskild medlem, FN-förening, FN-distrikt eller ansluten riksorganisation som gjort engagerande insatser till stöd för FN eller FN-förbundet. Till 2017 års FN-supporter utsågs Elsa Tegstam för sina ovärderliga insatser i Sollentuna FN-förening, där hon inte bara gett föreningen

ny kraft när den varit nedläggningshotad i början av 2000-talet, utan också med sitt goda kontaktnät etablerat ett viktigt samarbete med Sollentunas ungdomshus. Där har kommunens FN-firande varit förlagt sedan många år med medverkan av ungdomar, sångköror, lokalpolitiker och intressanta föreläsare. Tegstam har genom åren spridit mycket kunskap om FN genom föreläsningar som även gett föreningen i Sollentuna nya medlemmar.

Många engagerade medlemmar och andra intresserade har under året även gått kurser inom ramen för vårt utbildningsprogram FN-ABC. A-kursen är en grundkurs i FN-kunskap. B-kurserna är fortsättningar på grundkursen och erbjuds inom de tre sakområden som både FN och FN-förbundets verksamhet är indelad i: fred och säkerhet, utveckling och mänskliga rättigheter. Två C-kurser i form av veckolånga studieresor till FN-städerna New York och Genève har också genomförts.

FN-förbundet har under året samverkat med våra anslutna riksorganisationer på många olika sätt. De har medverkat i debattartiklar, engagerat sig i insamlingsprojekten och deltagit i våra kampanjer. Många av dem har också deltagit i förbundets nätverk för mänskliga rättigheter, MR-nätverket, och skickat representanter till olika kurser och seminarier. Större evenemang då vi samarbetade med våra riksorganisationer under 2017 var till exempel uppmärksammandet av FN:s dag mot rasism den 21 mars, festivalen för hållbar utveckling Stockholm Act och lanseringen av UNFPA:s årsrapport State of the World Population.

Foto: Per Löfvander

Skolverksamhet

Under 2017 firade FN-skola 10 år. Vi såg under året ett tydligt ökat engagemang bland FN-skolornas elever, särskilt för Agenda 2030 och mänskliga rättigheter. Tillsammans når nu FN-skolornas elevföreningar ut till ca 9 000 personer varje gång de deltar i "Aktion FN". En annan höjdpunkt för Svenska FN-förbundets skolverksamhet under året var vårt årliga FN-rollspel SweMUN som för första gången genomfördes helt på engelska.

Sedan 2007 kan gymnasieskolor i Sverige ansöka hos FN-förbundet om att bli certifierade FN-skolor. 2017, då FN-skola firade att tio år gått sedan projektet startades, hade vi 34 FN-skolor. Tioårsfirandet började under hösten med en utbildningsdag för lärare på Sida, i samarbete med Den globala skolan. En mängd lokala pressmeddelanden, nya profilprodukter och metodmaterial var andra inslag i jubileet som fortsätter under våren 2018.

FN-skolorna är fortsatt mycket nöjda med samarbetet med FN-förbundet, enligt årets utvärdering. Särskilt uppskattas elevaktiviteter som Aktion FN och UNG-helgen, men också den nationella kickoff för FN-elevföreningar som arrangeras för att inspirera elevernas föreningsarbete. FN-skolorna är allt mer aktiva inom ramen för samarbetet och under 2017 märktes ett ökat engagemang främst för de globala målen och de mänskliga rättigheterna.

Fyra gånger under året arrangerades Aktion FN på våra FN-skolor. Aktion FN har 2017 etablerats på allvar och blivit mycket populära återkommande arrangemang på skolorna. Elevengagemang har tack vare detta blivit en viktig gemensam nämnare för alla FN-skolor. En klar majoritet av FN-skolorna genomför Aktion FN och över 20 skolor har aktiva elevföreningar. Vårens utvärdering visade att Aktion FN varje gång når närmare 9 000 personer på FN-skolorna, som därmed blivit en viktig del av vår FN-rörelse.

Till varje Aktion FN tar vi fram material till både elevernas egna aktioner och till lärarna i form av lektionstips. Under 2017 genomfördes aktioner för jämställdhet inför kvinnodagen, mot minor i april, för de 17 globala målen i oktober och för de mänskliga rättigheterna i december, då vi med en ljusmanifestation "satte ljus på de mänskliga rättigheterna". Under 2017 skapades även en särskild Facebookgrupp för elevföreningarna som vid varje Aktion FN uppmuntras att sprida sitt engagemang via Facebook och Instagram.

Många av FN-skolorna arrangerar temadagar, särskilt om de globala målen och mänskliga rättigheter. Av våra projekt är det Flicka som engagerar flest och vi såg under året även en tydlig ökning när det gäller arbete mot rasism och diskriminering, vilket kan kopplas till att vi tog fram ett nytt metodmaterial som lyfte olika exempel på hur lärare på FN-skolor arbetar aktivt för ökad tolerans och mot rasism på sina skolor.

För att uppmärksamma det viktiga arbete som sker ute på FN-skolorna delar vi varje år ut priset "Årets FN-lärare". Elever, skollärdning och kollegor på FN-skolor kan nominera en lärare som med nyskapande projekt eller genom långsiktigt arbete

verkar för att öka kunskap, engagemang och förståelse för globala frågor på skolan. 2017 års FN-lärare blev Malin Fogelström på FN-skolan Hulebäcksgymnasiet i Mölnlycke, med följande motivering: Med kunskap, entusiasm och en smittande humor väcker hon elevers lust att driva viktiga frågor. Genom flera olika aktiviteter som t ex FN-rollspel, stöd

till FN-elevföreningen och uppmärksammandet av FN-dagen engagerar hon eleverna i FN-frågor. Malin arbetar hårt för att

"Vi är en del av något större och kan påverka både lokalt, nationellt och globalt."

MEDLEM I EN
FN-ELEV-FÖRENING

viktiga globala frågor som mänskliga rättigheter ska stå högt upp på agendan hos elever, lärare och ledning.

Vårt årliga nationella FN-rollspel SweMUN arrangerades under tre dagar i mars i samarbete med vår FN-skola Falu Fri i Falun. 190 elever från olika gymnasieskolor i Sverige samlades och debatterade bland annat situationen i DR Kongo, förbud mot kärnvapen, humanitär hjälp i konfliktområden, migrantarbeters villkor, förbud mot rasistiska organisationer, skydd av regnskogar och åtgärder mot barnäktenskap.

FN-förbundet har under 2017 även fortsatt att stödja FN-rollspel på universitetsnivå i Stockholm och i Lund. Stödet är viktigt även för de lokala FN-föreningarna, vars ungdomsmedlemmar erbjuds att vara aktiva i arrangemanget av dessa FN-rollspel. I augusti anställde FN-förbundet en projekthandläggare för FN-rollspel för att möta den ökade efterfrågan på våra rollspelstjänster och stärka FN-förbundets roll i Sverige som rollspelsaktör. Tack vare detta kunde även flera nya rollspelsmaterial produceras under hösten.

Insamling

Under 2017 flyttade FN-rörelsens insamlingsverksamhet från insamlingsstiftelsen FN-fonden till Svenska FN-förbundet. Samtidigt fortsatte vi vårt viktiga insamlingsarbete till förmån för olika FN-projekt som möjliggör för våra givare och samarbetspartners att vara med och göra skillnad ute i världen. Totalt samlade vi in 4 080 000 kronor under året.

Svenska FN-förbundet bedrev under 2017 insamling till särskilt utvalda FN-projekt i fält som saknar tillräckliga resurser. Insamlade medel går till tre projekt som vart och ett representerar FN:s tre pelare: fred och säkerhet (Minor), utveckling och fattigdomsbekämpning (Skolmat) samt mänskliga rättigheter (Flicka). Vi samlade även in bidrag till FN:s humanitära insatser i samband med naturkatastrofer och väpnade konflikter. Under 2017 gick detta stöd till FN:s livsmedelsprogram (WFP) och dess arbete med matbistånd till människor på flykt från kriget i Syrien.

Den sista juni inaktiverades insamlingsstiftelsen FN-fondens 90-konto och insamlade medel gick från det datumet enbart till FN-förbundets 90-konto. Flytten av insamlingsverksamheten och bytet av 90-konto var en omfattande process som bland annat innebar att våra månadsgivare fick skicka in nya autogiromedgivanden och att vi fick uppdatera allt insamlingsmaterial. Men tack vare denna flytt har vi kunnat genomföra en rad förändringar som underlättar för oss i vår insamlingskommunikation och även förenklar våra administrativa processer.

Insamlingsresultatet för 2017 blev 4 080 000 kronor. Det ska jämföras med året innan då vi samlade in 8 307 000 kronor. Den stora nedgången beror dels på att vi 2016 fick ett bidrag på 3 miljoner kronor från Svenska PostkodStiftelsen och dels på att vi tappade lite drygt hälften av våra månadsgivare i samband med övergången från FN-fonden till FN-förbundet.

Restaurangkedjan O'Learys bedriver sedan flera år insamlingsarbete till stöd för FN-förbundets projekt Skolmat. I maj genomfördes en resa till New York där företagsrepresentanter från O'Learys tillsammans med personal från FN-förbundet besökte olika FN-organ för att få en bättre inblick i FN:s arbete med Agenda 2030 och skolmat. Det var en mycket intressant resa som på många sätt bidrog till ökat engagemang för Skolmat och för vårt arbete med de globala målen. Bidragen som vi samlar in genom projektet går, via FN:s livsmedelsprogram (WFP), till gratis skolmat till barn som lever under fattiga förhållanden i Etiopien. WFP:s skolmatsprogram har visat sig vara en av FN:s mest framgångsrika insatser för att bekämpa fattigdom och öka antalet barn som går i skolan runt om i världen.

Under sommaren lanserade vår företagspartner Apoteksgruppen insamlingskampanjen "Handla för världens flickor" till förmån för projekt Flicka. Kampanjen genererade mer än 140 000 kronor till projektet, där vi samarbetar med FN:s befolkningsfond (UNFPA) och bidrar till arbetet för att stoppa könsstympning och barnäktenskap i Afarregionen i Etiopien. Vi har under året fått ta del av många positiva berättelser från

arbetet i fält och kunnat se konkreta framsteg som våra gåvogivare och företagspartners varit med och bidragit till.

Julkampanjen för 2017 fokuserade på att samla in bidrag till vårt projekt Minor. Inom ramen för projektet går insamlade medel till att röja minor, förstöra minlager och ge riskutbildning till människor som lever i mindrabade områden. De insamlade medlen gick till FN:s minröjningsorgan (Unmas) och dess arbete i Demokratiska republiken Kongo.

Kriget i Syrien gick in på sitt sjätte år under 2017 och den humanitära situationen var mycket kritisk för befolkningen.

Därför har vår katastrofinsamling haft fortsatt fokus på att samla in bidrag till WFP:s arbete med akut matbistånd i och omkring Syrien. I slutet av året tog vi emot ett större bidrag från ett företag inom finansbranschen, vilket har bidragit till att tusentals människor på flykt fått möjlighet att ta emot matpaket.

Andra samarbetspartner som också bör uppmärksammas särskilt för sitt stöd till FN-förbundet under 2017 är Smaka på Stockholm och Barista Fair Trade Coffee som genom sitt engagemang har samlat in stora bidrag till Skolmat. Vi har även fått stöd under året på olika sätt från bland andra Aller Media, Real Estate Invitational, Mediekompaniet och SNÖ of Sweden.

Varje bidrag gör skillnad, så FN-förbundet riktar ett stort och varmt tack till alla som bidragit till viktig verksamhet i fält under 2017!

"Jag uppskattar informationen om att två kronor räcker till ett mål mat. Det gör det lätt att förstå hur mycket skolmat mitt bidrag räcker till"

MARC OBIOLS, MÅNADSGIVARE
TILL PROJEKTET SKOLMAT

UNITED NATIONS ASSOCIATION OF SWEDEN

POSTADRESS Svenska FN-förbundet, Box 15115, 104 65 Stockholm · BESÖKSADRESS Skolgränd 2 · TEL 08-462 25 40 · E-POST info@fn.se · WEBB www.fn.se
ADDRESS United Nations Association of Sweden, P.O. Box 15115, SE-104 65 Stockholm, Sweden · PHONE +46-8-462 25 40 · E-MAIL info@fn.se